

úvahy: Citovaný § 14 služ. pragmatiky zmocňuje k vydání předpisů, jež nepochybně mohou zvýšiti povinnosti zaměstnancovy, pokud se týče omeziti jeho práva, hlavně podle § 14 odst. 3. Vzhledem k zásadní podrobenosti zaměstnance státní moci je těžko tvrditi, že by se tak nemohlo státi jinak než nařízením. Avšak z těchto povinností plynou také práva zaměstnancova, těch by se však také nemohli patrně vůbec dovolávati, když by nešlo o ustanovení řádně jako nařízení publikované. Tato úvaha je tím průbojnější, třeba že se jeví v jiné poloze, při služebních cestách zaměstnancových. Že je zaměstnanec povinen služební cestu jemu uloženou vykonati, je nepochybné. Před platností plat. zákona, pokud se týče ústavní listiny, mohla býti úprava diet vydána beze vší pochybnosti podle § 58 služ. pragmatiky interním předpisem. Pak ale nutno dedukovati, že z tohoto předpisu může zaměstnanec také uplatňovati právo na diety v určité výši určené vnitřním předpisem.

Ale ještě po vydání ústavní listiny vydány byly zákony, které předvídají vnitřní předpisy pro úpravu poměrů státních zaměstnanců, z nichž mají plynouti nejen povinnosti zaměstnanců, nýbrž i jejich práva. Stačí poukázati na zákon č. 299/1920 Sb. o četnictvu (§ 12 o disciplinárních předpisech) a zákon o sborech strážů bezpečnosti č. 230/1922 Sb. (§ 2 odst. 2 o služebním řádu a § 3 odst. 3 o určitých požitcích).

Ze všech těchto úvah plyne, že ustanovení § 148 odst. 1 plat. zákona nejen nežádá, nýbrž ani nepředpokládá, aby úprava v něm předvídaná stala se vlád. nař., a že státní zaměstnanec ve veřejnoprávním poměru může své právní nároky z úpravy provedené podle § 148 odst. 1 plat. zákona odvozovati i tehdy, není-li úprava ta vydána ve formě vlád. nař. Vzhledem k tomu dlužno uznati mylným právní názor žal. úřadu, že usnesení vlády ze 16. ledna 1931 není všeobecně závaznou normou právní, ze které již z toho důvodu, že tu nejde o řádně publikované vlád. nař., není možno vyvozovati subjektivní nárok na výhodu v něm uvedenou. Ježto pak žal. úřad, vycházející z tohoto nesprávného právního názoru, žádost st-lovu o dodatečné přiznání odměny za vícepráce, přesahující v roce 1931 průměrný výkon soudcovský, zamítl, aniž provedl pro rozhodnutí o uplatňovaném nároku potřebné skutkové zjištění a aniž projevil ve věci samé právní názor o sporném nároku, bylo nař. rozhodnutí zrušiti podle § 7 zákona o ss.

Č. 12.680.

Z a m ě s t n a n c i v e ř e j n í: * Předpisy §§ 8 a 9 vlád. nař. č. 252/1933 Sb. o úsporných opatřeních personálních, pokud se týkají snížení činovného soudců jako státních zaměstnanců, nejsou kryty zákonem č. 95/1933 a 206/1933 Sb. o mimořádné moci nařizovací.

(Nález z 5. prosince 1936 č. 16.844/36.)

V ě c: JUDr. Antonín Ch. v Jihlavě proti rozh. min. spravedlnosti v Praze z 18. května 1934 o snížení činovného podle vlád. nař. č. 252/1933 Sb.

V ý r o k: Naříkané rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

D ů v o d y: Výměrem presidia vrch. soudu v Brně z 22. února 1934 sníženo bylo st-li, okr. soudci, podle ustanovení § 8 odst. 1 lit. c) a odst. 6 vlád. nař. z 22. prosince 1933 č. 252 Sb. od 1. ledna 1934 činovné ročních 4.344 Kč o 40%, t. j. o částku ročních 1.737 Kč 60 h proto, že jeho manželka, s níž uzavřel sňatek 1. března 1930, je veřejnou zaměstnankyní (učitelkou) a její služné převyšuje roční částku 6.300 Kč.

Odvolání z tohoto výměru zamítl žal. úřad nař. rozhodnutím, ježto může zkoumati napadené rozhodnutí jen po té stránce, zda je ve shodě s platnými předpisy, není však povolán řešiti otázku, zda řádně vyhlášené vládní nařízení se pohybuje v mezích zákona, o který se opírá, po věcné stránce pak odvolání to žádných výtek napadenému rozhodnutí nečiní.

Proti tomuto rozhodnutí čelí stížnost, v níž se navrhuje, aby nař. rozhodnutí bylo zrušeno pro nezákonnost, vytýkajíc, že žal. úřad rozhodl o činovném, které st-li p o z á k o n u náleží, na základě předpisu, který odporuje zákonu a který je tedy neplatný.

Nss, maje rozhodovati o této stížnosti, musil se v první řadě ze své úřední povinnosti zabývati otázkou, zda předpisů §§ 8 a 9 vlád. nař. č. 252/1933 Sb. lze použiti i na soudce.

Vlád. nař. č. 252/1933 Sb. bylo vydáno na základě § 1 zákona č. 95/1933 Sb. o mimořádné moci nařizovací prodlouženého zákonem č. 206/1933 Sb. V § 1 zákona č. 95/1933 Sb. pak byla vláda zmocněna, aby po dobu mimořádných poměrů hospodářských domácích i zahraničních mimo jiné činila opatření pro zachování rovnováhy v hospodářství státním ... atd., »pokud k tomu není zapotřebí zvláštního zákona podle předpisů ústavní listiny«. Nelze pochybovati o tom, že i docílení úspor na personálních nákladech v oboru státně-zaměstnaneckém spadá mezi opatření směřující k zachování rovnováhy ve státním hospodářství. Jde jen o to, zda k docílení úspor ve státním hospodářství, normovaných v §§ 8 a 9 vlád. nař. č. 252/1933 Sb., pokud úspory ty mají býti docíleny i na osobních nákladech soudců, není podle ústavní listiny zapotřebí zvláštního zákona.

V § 97 ústavní listiny se stanoví, že služební poměry soudců se upraví zvláštním zákonem. V nálezu z 30. dubna 1936 č. 12.450/35. Boh. A 12.388/36, dovodil nss, že služebními poměry soudců ve smyslu § 97 ústavní listiny nutno rozuměti i ú p r a v u h m o t n ý c h p o m ě ř ů s o u d c ů. Mohou tedy úsporná opatření v oboru hmotných poměrů soudců a tedy i opatření, jaká mají na mysli předpisy §§ 8 a 9 vlád. nař. č. 252/1933 Sb., býti učiněna j e n o m z á k o n e m. Pak ovšem překročila vláda, pokud tato úsporná opatření vztáhla i na soudce, meze zákonného zmocnění daného jí v § 1 zákona č. 95/1933 Sb.

Nss dospěl tedy k právnímu názoru, že předpisy §§ 8 a 9 vlád. nař. č. 252/1933 Sb. o úsporných opatřeních personálních, pokud se týkají snížení činovného soudců jako státních zaměstnanců, nejsou kryta zá-

konem č. 95/1933 Sb. a č. 206/1933 Sb. o mimořádné moci nařizovací. Nař. rozhodnutí opírá se tudíž o neplatnou právní normu a bylo je proto podle § 7 zákona o ss zrušiti pro nezákonnost.

Č. 12.681.

Zaměstnanci veřejní: * Snížení činovného podle §§ 8 a 9 vlád. nař. č. 252/1933 Sb. není veřejnou daní nebo dávkou ve smyslu § 111 ústavní listiny.

(Nález z 5. prosince 1936 č. 16.845/36.)

V ě c: Eugen L. v Bratislavě proti rozh. min. pošt a telegrafů z 18. září 1934 (vrch. min. komisař Dr. Vilém Krejčí) o snížení činovného podle §§ 8 a 9 vlád. nař. č. 252/1933 Sb.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á p r o b e z d ů v o d n o s t .

D ů v o d y: Výměrem ředitelství pošt a telegrafů v Bratislavě z 27. ledna 1934 sníženo bylo st-li, poštovnímu radovi, vzhledem k tomu, že manželka jeho je poživatelkou odpočivného platu, podle § 9 odst. 1 a za použití § 8 odst. 1 vlád. nař. z 22. prosince 1933 č. 252 Sb. jeho činovné o 40%. Tento výměr byl v pořadí správních stolic nař. rozhodnutím potvrzen v podstatě s poukazem na ustanovení §§ 8 a 9 vlád. nař. č. 252/1933 Sb., jejichž platnost nepřisluší žal. úřadu zkoumati.

Nss uvážil o stížnosti toto:

Stížnost dovozuje, že ustanovení §§ 8 a 9 vlád. nař. č. 252/1933 Sb., podle nichž provedeno bylo snížení služebních příjmů st-lových, t. j. snížení činovného d 1. ledna 1934 a na dobu neomezenou, nejsou kryta předpisem zákona o mimořádné moci nařizovací č. 95/1933 Sb. a č. 206/1933 Sb. Otázkou touto zabýval se nss již v nálezu z 16. května 1936 č. 10.235/36 Boh. A 12.405/36, na jehož důvody se dle § 44 jedn. řádu poukazuje, a dospěl v nálezu tom k právnímu názoru, že ustanovení §§ 8 a 9 vlád. nař. č. 252/1933 Sb. o úsporných opatřeních personálních jsou kryta zákonem, ježto úprava právních a zejména platových poměrů zaměstnanců ve veřejných službách — s výjimkou soudců — není v ústavní listině vyhrazena zákonu a mohla tedy v mezích zmocnění daného vládě v § 1 zákona č. 95/1933 Sb. býti provedena vlád. nař. také úsporná opatření v oboru personálním u těchto zaměstnanců — vyjímajíc soudce —, a to i změnou dosavadních předpisů zákonných upravujících služební poměry u těchto zaměstnanců, jakož i změnou pravoplatných dekretálně přiznaných platů. V nálezu tom bylo dále doličeno, že nelze shledati, že by vlád. nař. č. 252/1933 Sb. překročilo rámec zmocnění daného zákonem č. 95/1933 Sb., neomezilo-li platnost ustanovení §§ 8 a 9 cit. vlád. nař. jen na dobu do konce roku 1934, jak to učinilo svým výslovným předpisem § 17 odst. 2 ve příčině ustanovení §§ 1 až 6.

Stížnost dále namítá, že předpis § 8 vlád. nař. č. 252/1933 Sb. není kryt zákonem také proto, že snížení činovného je dávkou, resp. zvláštní